

Борис Д.П.

Киевский национальный лингвистический университет

СТРУКТУРНЫЕ ОСОБЕННОСТИ ЛЕКСИЧЕСКИХ НЕОСЛЕНГИЗМОВ-РЕДУПЛИКАТИВОВ В АСПЕКТЕ СЕМАНТИЧЕСКОЙ ИКОНИЧНОСТИ

Аннотация

Статья посвящается анализу особенностей семантической иконичности в разных структурных типах лексических неосленгизмов-редупликативов. Прослеживаются модели семантической иконичности на эмпирическом материале начала XXI века. Выделяются и систематизируются редупликативы, которым семантическая иконичность не присуща. На основании полученных данных синтезируется собственная дефиниция термина редупликация с учетом нецелесообразности отграничения его от парного словосложения.

Ключевые слова: редупликация, редупликатив, семантическая иконичность, полная редупликация, частичная редупликация.

Borys D.P.

Kyiv National Linguistic University

THE REDUPLICATIVE STRUCTURE OF LEXICAL SLANG NEOLOGISMS IN THE LIGHT OF SEMANTIC ICONICITY

Summary

The article examines semantic iconicity across different structural types of lexical slang neologisms. The case study of the latter has enabled the identification of productive semantic iconicity patterns. Reduplicatives that are not semantically iconic have been delimited and systematized. The study results in the elaboration of a new definition of the term reduplication, allowing for its intrinsic non-separability from repetitive compounding.

Keywords: reduplication, reduplicative, semantic iconicity, total reduplication, partial reduplication.

УДК 811.111'38

ВІДЕОВЕРБАЛЬНИЙ ТЕКСТ ЯК ОБ'ЄКТ ВЕРБАЛЬНОЇ І НЕВЕРБАЛЬНОЇ КОМУНІКАЦІЇ У СУЧАСНИХ МУЛЬТИМОДАЛЬНИХ СТУДІЯХ

Град Н.Я.

Київський національний лінгвістичний університет

Статтю присвячено проблемі визначення таких понять як модальність, модус, мультимодальність, відеовербальний текст у сучасних мультимодальних студіях. Висвітлено погляди на трактування концепції модальності та її різновидів, мультимодального тексту та його видів у вітчизняній та закордонній парадигмах, відеовербального тексту як об'єкту вербальної та невербальної комунікації.

Ключові слова: модальність, модус, мультимодальна стилістика, модальна лінгвістика, епістемологічна модальність, креолізований текст, відеовербальний текст.

Постановка проблеми. Впродовж XX ст. лінгвістика намагалася осмислити себе як самостійна наука, відокремлена від інших наук про людину, у тому числі психології, антропології, соціології. І сьогодні більшість лінгвістів дотримуються думки, що лінгвісти повинні зосередити свою увагу лише на вивченні фонем, морфем, слів, синтаксичних конструкцій та інших вербальних сегментних одиниць, а вихід за ці межі неминуче приводить нас в незрозумілу область «паралінгвістики». Адже без урахування несементних і невербальних явищ розуміння повної глибини висловлювання є неможливим. Таким чином у сучасній лінгвістиці все більш популярними стають мультимодальні студії, які розглядають текст, як складне утворення, важливу роль в якому відіграють паралінгвістичні явища. У даному дослідженні відеовербальний текст розглянуто, як один з різновидів мультимодального

тексту. Для повного розуміння текстів зазначеного виду доцільним є детальне дослідження таких ключових понять як модус, модальність, мультимодальність, мультимодальний текст, відеовербальний/креолізований текст.

Аналіз останніх джерел і публікацій. Проблемою мультимодальності та дослідженням відеовербального тексту у лінгвістиці займалися такі вітчизняні та закордонні дослідники як О.Є. Анісімова, Ш. Баллі, В.Н. Мещеряков, В.З. Панфілов, О.В. Пойманова, Ю.А. Сорокін, Є.Ф. Тарасов, Г. Кресс, Т. ван Ліувен.

Метою нашого дослідження є всебічне висвітлення понять модальності, мультимодальності, мультимодального та відеовербального тексту у лінгвістиці.

Для досягнення поставленої мети необхідно вирішити такі завдання:

- дослідити поняття модальності та мультимодальності у лінгвістиці;
- дослідити поняття мультимодального тексту у вітчизняних та закордонних лінгвістичних студіях;
- визначити основні види мультимодального тексту;
- розглянути відеовербальний текст як об'єкт вербальної та невербальної комунікації.

Виклад основного матеріалу. Термін «мультимодальний», використаний у даному дослідженні, базується на розумінні модальності, прийнятому в психології, нейрофізіології та інформатиці: модальність (від лат. *Modus* – спосіб) – це певний аспект стимулу, сприйманого певною сенсорною системою; якісність визначеності відчуттів [10, с. 107]. Модальність зумовлена будовою органів чуття і особливостями середовища, впливаючого на них. Тип сенсорного рецептору, активований стимулом, грає основну роль у кодуванні модальності стимулу. Тому основним поняттям модальності є модус, тобто ресурс, який уможлиблює реалізацію певного значення [10, с. 104]. Фокалізація конкретного модусу, який і несе в собі дану інформацію, визначається інтенцією мовця. Поєднання модусів для повного осмислення висловлювання, тексту вважають мультимодальністю [16, с. 8]. Мультимодальність є тісною взаємодією різних семіотичних систем [17, с. 15]. Відповідно до мультимодального підходу комунікацію розглядають, як складне утворення, що визначається не лише мовними, а й позамовними чинниками [16, с. 10]. Цей підхід розроблено у минулому десятилітті, щоб систематично звертатися до обговорюваних питань про зміни в суспільстві, наприклад стосовно нових ЗМІ і технологій. Мультимодальний підхід забезпечує розробку концептів, методів і структур для аналізу візуального, слухового, і просторового аспекту взаємодії мови і довкілля [17, с. 59]. Гюнтер Кресс виділяє такі основні теоретичні положення мультимодальності:

1) Мультимодальність допускає, що репрезентація та зміст висловлювання завжди базуються на взаємодії модусів, основі для утворення значення. Це конструюється за допомогою аналізу і опису повного спектру засобів для створення значень, якими люди користуються (візуальний, розмовний, жестикуляційний, письмовий, тривимірний, і інші, залежно від області застосування) в різних контекстах.

2) Мультимодальність припускає, що існують певні екстралінгвальні, семіотично-неоднорідні ресурси для досягнення певної мети.

3) Мультимодальність допускає, що саме норми та правила, які діють у момент створення значення і є базисом під час відбору та конфігурації модусів для створення цього значення [17, с. 77].

Вчений виділив чотири основні категорії мультимодальності:

а) Модус – як результат культурного формування матеріалу через його використання в щоденній соціальній взаємодії людей;

б) Семіотичний ресурс – показує взаємодію між репрезентаційними ресурсами та їх реалізацією;

в) Модальна допустимість – це концепт, який пов'язаний з матеріальним, культурним, історичним аспектом використання модусу. Саме ця категорія відповідає за адекватне використання модусу;

г) Інтерсеміотичність модусів – сполучуваність модусів у певному контексті [17, с. 14].

Отже, розглянувши поняття модусу, модальності та мультимодальності, варто перейти до розгляду категорії модальності у контексті сучасних мультимодальних студій, оскільки вона є ключовою для відеовербального тексту.

У західноєвропейській лінгвістиці найбільшого поширення отримала концепція модальності Шарля Балі. На думку швейцарського ученого, модальність є душею пропозиції; як і думка, вона утворюється в основному в результаті активної операції мовця [2, с. 44]. Отже, не можна надавати значення висловлюванню, якщо в ньому немає хоч якогось вираження модальності. Дослідник вважає, що у висловлюванні можна виділити основний зміст (диктум) і його модальну частину (модус), у якій виражається інтелектуальне, емоційне судження того, хто говорить відносно диктума. Модус і диктум доповнюють один одного. Диктум корелюється з уявленням, сприйнятими почуттями, пам'яттю або уявою, а модус з тією психічною операцією, виконуваною мислячим суб'єктом над цим уявленнями. Модус – є вираження модальності [2, с. 60].

До модальних значень відносяться два типи значень: об'єктивне і суб'єктивне. Об'єктивна модальність відображає характер об'єктивних зв'язків, намічених в тій або іншій ситуації, на яку спрямований пізнавальний акт, а саме зв'язків можливих, дійсних і необхідних. До мовних показників цього виду модальності В.З. Панфілов відносить модальні дієслова і відмінювання дієслова. Суб'єктивна модальність виражає оцінку з боку мовця, а саме, вказує на міру достовірності думки, що відображає цю дійсність [11, с. 41]. Суб'єктивна модальність, тобто відношення того, хто говорить до повідомлення не є обов'язковою ознакою висловлювання. Вона утворює в пропозиції другий модальний шар. Її семантичний об'єм ширший за семантичний об'єм об'єктивної модальності. Смісловою основою суб'єктивної модальності є оцінка в широкому значенні слова. Суб'єктивно модальні значення виражаються в мові різномірними засобами [4, с. 56].

Під час розгляду модальності варто навести типи модальності за В.Н. Мещеріним, який виділяє суб'єктивну і об'єктивну модальності. Суб'єктивна модальність, на його думку, може мати сегментний і супрасегментний характер. У першому випадку її розглядають як спосіб організації уваги і сприйняття мовцем змісту того або іншого висловлювання. У цьому випадку йдеться про авторські відступи і обмовки з активною установкою на емоційний резонанс мовця [9, с. 367]. У другому випадку суб'єктивна модальність представляє розгортання змісту тексту відповідно до можливостей мовця. Це, за твердженням, В.Н. Мещеріна, створює певний модальний простір. Об'єктивна ж модальність має супрасегментні властивості по відношенню до тексту (розглядається реальність, нереальність того, що відбувається). На рівні лексики суб'єктивна модальність є потенційною, виконує роль універсальної категорії, що забезпечує можливість вираження оцінки. Це характерне і для інших мовних рівнів – морфології і синтаксису. Універсальний характер суб'єктивної модальності проявляється не в самій мові, а в переході від мови до мовлення. На рівні мови суб'єктивна модальність існує як можливість, повна ж її реалізація здійснюється у мовленні.

Якщо розглядати категорію модальності з точки зору англійських дослідників, то тут слід приділити увагу Джоулю Лайонзу, який своїми теоретичними розробками зробив вагомий внесок у зарубіжну лінгвістичну науку. Д. Лайонз вважав, що суб'єктивна модальність є більш поширеною, ніж об'єктивна модальність у повсякденному використанні мови [7, с. 347]. Суб'єктивна модальність як функціонально-семантична категорія може виражатися в: а) відношенні мовця до змісту висловлювання (Г.А. Золотова); б) у мірі упевненості мовця

у фактах, якими він оперує (Л.С. Ермолова). Зрозуміло, що дослідження суб'єктивної модальності не може бути обмежене рамками одного підходу в силу властивості цієї категорії функціональної різноманітності та семантичних характеристик.

У нашому дослідженні ми дотримуватимемося погляду В.З. Панфілова, що суб'єктивна модальність виражає оцінку з боку того, хто говорить, а також вказує на міру достовірності думки, яка відбиває цю дійсність [11, с. 44]. Нам близька точка зору тих учених, які вважають, що суть категорії модальності пов'язана з оціночним чинником висловлювання, а отже тісно пов'язана з категорією епістемологічної модальності. Адже епістемологічна модальність пропозиції полягає у вираженні мовця свого відношення до того, що він говорить [9, с. 77]. Досліджуючи епістемологічну модальність, ми підтримуємо думку В.М. Кравця, який вважає, що епістемологічна модальність відбиває міру повноти і характер знань мовця про певну подію [10, с. 162]. Епістемологічна модальність може бути виражена і експліцитно, і імпліцитно, оскільки будь-яку пропозицію можна розглядати як оцінку мовця. З цього можна зробити висновок, що в семантиці суб'єктивної модальності міститься оцінка мовця до того або іншого факту у минулому, сьогоднішньому і майбутньому, тоді як об'єктивна епістемологічна модальність носить позачасовий характер.

Отже, говорячи про мультимодальність у лінгвістиці, можна сказати, що це достатньо новий напрям дослідження. У вузькому розумінні у компетенцію мультимодальної лінгвістики входить стилістичний аналіз способів конструювання значення і породження смислів зі словесними і іншими семіотичними кодами – візуальними, аудіальними і т.д., які є єдиним цілим. Ось тому, у сферу мультимодальної лінгвістики і входять різні дискурсивні утворення – комікси, кінофільми, театральні постанови, власне художній дискурс в комплексі його вербальних графічних, поліграфічних включаючи, наприклад дизайн обкладинки і текстуру паперу, гіпертекстових параметрів [5, с. 47]. У такому ключі будь-який текст можна вважати мультимодальним [15, с. 30-31]. У широкому розумінні слова можна говорити про приховану або вбудовану мультимодальність відеовербального тексту в його акцентованій іконічності, екстрафатичних мотивах [5, с. 47-48].

Таким чином, спираючись на викладені вище особливості модальності, вважаємо за необхідне розглянути особливості відеовербального тексту як об'єкту вербальної і невербальної комунікації.

Основним із ключових понять мультимодальної лінгвістики є мультимодальний / креолізований текст та один з його різновидів – відеовербальний текст. Вперше термін «мультимодальний / креолізований текст» був розроблений вченими Гюнтеном Крессом та Тео ван Ліуеном у спільній статті «Multimodal Discourse» [17, с. 56]. Під цим поняттям вони розуміють текст, який поєднує у собі різні семіотичні системи для того, щоб отримати більш детальну інформацію. Ці знакові системи спрямовані на утворення неподільної системи (комплексу) і не можуть бути зведені лише до окремих складових частин [17, с. 18]. У свою чергу вітчизняні науковці розуміють під креолізованим текстом складне текстове утворення, в якому вербальні та невербальні елементи утворюють одне візуальне, структурне, смислове та функціональне ціле [1, с. 46]. Широко відомий метафоричний термін креолізований текст, розроблений лінгвістами Ю. А. Сорокіним і Е.Ф. Тарасовим. Креолізовані тексти є текстами, фактура яких складається з двох і більше негомогенних

частин (вербальної (мовної) і невербальної (що належить до інших знакових систем, ніж природна мова) [14, с. 181]. Креолізовані тексти являють собою складні семіотичні об'єднання, утворені знаковою системою людської мови (включаючи усну, письмову і друковану форми) і будь-якої іншої знакової системи (малюнків, фотографій, музики, танцю і т.д.). Креолізований текст є результатом процесу креолізації, комбінуванням засобів різних семіотичних систем в комплексі, що відповідає умові текстуальності [4, с. 180-195]. Креолізовані тексти можуть бути текстами з частковою креолізацією і текстами з повною креолізацією. У першій групі вербальні та іконічні компоненти вступають в автосемантичні відносини, коли вербальна частина порівняно автономна і образотворчі елементи тексту виявляються факультативними [2, с. 123]. Таке поєднання знаходимо часто в газетних, науково-популярних і художніх текстах. Велика спаяність, злиття компонентів виявляється в текстах з повною креолізацією, в якому між вербальним і іконічними компонентами встановлюються семантичні відносини: вербальний текст повністю залежить від образотворчого ряду, і саме зображення виступає як облігаторним (обов'язковим) елементом тексту. Така залежність зазвичай спостерігається у рекламі (плакат, карикатура, оголошення та ін.), а також у наукових і особливо науково-технічних текстах. Іконічний компонент тексту може бути представлений ілюстраціями (фотографіями, малюнками), схемами, таблицями, символічними зображеннями, формулами і т.п. Вербальні та образотворчі компоненти пов'язані на змістовному, змістовно-композиційному і змістовно-мовному рівні. Перевага того чи іншого типу зв'язку визначається комунікативним завданням і функціональним призначенням креолізованого тексту в цілому [2, с. 150]. Найбільш автономними по відношенню до вербального тексту виявляються художньо-образні ілюстрації до художнього тексту. Автор вербального тексту і художник-ілюстратор мають одну спільну мету, вони пов'язані єдиною темою, сюжетом, проте художник як творча особистість, зі своїм поглядом на речі, хоча формально і услід за сюжетно-композиційною лінією тексту, відображає в ілюстраціях своє бачення предмета зображення. Оскільки образотворчий ряд сильно впливає на сприйняття, сприймається як щось цілісне з меншою напругою, ніж вербальний текст, то може статися, що ілюстрації, особливо якщо вони виконані талановитим художником, «затмарять» намальовані словесно образи і будуть існувати вже самі по собі і через них піде сприйняття вербального тексту, адже вони не просто супроводжують літературний текст, а образно, наочно тлумачать його. Щоб уникнути цього багато письменників принципово заперечують ілюстрування своїх творів. У текстах наукових, образотворчий ряд має пізнавальне призначення. Це такий елемент тексту, без якого текст втрачає свою пізнавальну сутність, тобто в кінцевому рахунку свою текстуальність. Наприклад, у фізико-математичних, хімічних текстах, в текстах, присвячених технічним розробкам, формули, символічні зображення, графіки, таблиці, технічні рисунки, геометричні фігури та інші образотворчі елементи є смисловими компонентами тексту, які передають основний зміст тексту. Більше того, вербальний текст в таких випадках стає лише сполучною і ввідною ланкою, становить своєрідну рамку, «пакувальний матеріал» [2, с. 168]

Для позначення семіотично неоднорідних текстів у більш вузькому трактуванні пропонується використовувати термін «відеовербальний текст»,

текст, що складається з об'єднаної смисловим зв'язком послідовності знаків, які відносяться до знакових систем двоякого роду: природної мови та іконічної, яка сприймається зоровими рецепторами» [18, с. 6]. У даному визначенні акцентуються лише дві складові: мовна й образотворча. Залежно від характеру останньої відеовербальний текст далі можна тлумачити в широкому і вузькому сенсах. Відеовербальними текстами в широкому сенсі є такі, що мають властивості зв'язного тексту, поєднання образотворчих та мовних знаків, наприклад, кадри з кінофільмів, сцени з вистави і т.д. У таких текстах можлива одночасність сприйняття образотворчих і вербальних знаків, що відрізняє їх від відеовербальних текстів у вузькому сенсі, в яких друковано зафіксований словесний компонент супроводжується статичним відеорядом [18, с. 7]. За ступенем гетерогенності відеовербальні тексти поділяються на тексти з нульовим (чисто вербальний або чисто іконічний текст) і ненульовий ступенем (поєднання вербальних і образотворчих компонентів). Залежно від характеру іконічного компонента виділяють тексти зі статичним (наприклад, рекла-

ма в журналі, плакат тощо) або динамічним (рекламний ролик по телевізору, фільм і т.д.), двомірним (відеовербальний текст у книзі, кіно і т.д.) або тривимірним (відеовербальний текст в театральній п'єсі) зображенням. Вербальна частина може бути усною (що включає а) живу мову і б) запис цієї мови за допомогою спеціальних технічних засобів), письмовою (представленою а) рукописним і б) друкованим варіантами (статичним або динамічним, наприклад, рядок, що біжить в рекламному тексті), а також може включати знаки одного або декількох природних мов [18, с. 9-10].

Висновки. Перспективи. Підсумовуючи все вище зазначене, актуальність вивчення відеовербального тексту як об'єкту вербальної та невербальної комунікації зумовлена тим, що розвиток сучасних технічних засобів масової комунікації призводить до ширшого впровадження образотворчого ряду в процеси комунікації і тіснішого взаємозв'язку зображення з вербальною складовою, однією з яких є просодія. Оскільки її компоненти здійснюють вплив на слухачів/глядачів, пріоритетним є вивчення просодичних характеристик відеовербального тексту.

Список літератури:

1. Анісімова О. Є. Лінгвістика тексту та міжкультурна комунікація (на матеріалі креолізованого текстів): Навч. посібник для студ. фак. іноз. мов вузів. / О. Є. Анісімова. – М.: Видавничий центр «Академія», 2003. – 128 с.
2. Балли Ш. Общая лингвистика и вопросы французского языка / Ш. Балли. – М.: Иностранная литература, 1955. – 416 с.
3. Брызгунова Е. А. Практическая фонетика и интонация русского языка: пособие для преподавателей, занимающихся с иностранцами / Е. А. Брызгунова. – Москва: Изд-во Моск. ун-та, 1963. – 306 с.
4. Виноградов В. В. Словообразование в его отношении к грамматике и лексикологии (на материале русского и родственных языков) / В. В. Виноградов. – М., 1975. – 99-152 с. – (Избр. труды. Исследования по русской грамматике).
5. Журавлёв А. П. Звук и смысл / А. П. Журавлёв. – М.: Просвещение, 1991. – 160 с.
6. Интонация / Рук. авт. коллектива: Ю. А. Жлуктенко, Л. Р. Зиндер. – К.: Вища шк., 1978. – 239 с.
7. Лайонз Дж. Лингвистическая семантика. Введение. / Дж. Лайонз. – М.: Языки славянской культуры, 2003. – 400 с.
8. Лингвистический энциклопедический словарь / [под ред. В. Н. Ярцева]. – М.: Советская Энциклопедия, 1990. – 658 с.
9. Мещерин В. Н. К вопросу о модальности текста / В. Н. Мещерин // Филологические науки, 2001. – № 4. – 99-105 с.
10. Новая философская энциклопедия: в 4 т. / Ин-т философии РАН; Нац. обществ.-науч. фонд; Предс. научно-ред. совета В. С. Степин. – Т. 3. – М.: Мысль, 2000. – 692 с.
11. Панфилов В. З. Роль модальности в конституировании предложения и суждения / В. З. Панфилов // Вопросы языкознания, 1977. – № 4. – С. 37-48.
12. Пешковский А. М. Интонация и грамматика [Текст] // Избранные труды / А. М. Пешковский. – М.: Учпедгиз, 1959. – 178 с.
13. Пойманова О. В. Семантичний простір відеовербального тексту: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук: спец. 10.02.19. «Теорія мови» / О. В. Пойманова. – М.: Видавничий центр «Академія», 1997. – 24 с.
14. Сорокин Ю. А. Креолізованні тексти і їх комунікативна функція / Оптимізація речевого впливу / А. Ю. Сорокин, Є. Ф. Тарасов. – М.: Наука, 1990. – 180-195 с.
15. Austin J. How to do things with words / J. Austin. – Cambridge: Mass., Oxford: Clarendon press, 1962. – 100 p.
16. Kress G. R. The multimodal landscape of communication. / G. R. Kress. – Medien Journal, 2002. – V. 4. – P. 4-19
17. Kress G.R. Multimodal Discourse: the modes and media of contemporary communication. / G.R. Kress, T.van Leeuwen. – London: Edward Arnold, 2002. – 152 p.
18. Nørgaard N. Key Terms in Stylistics / N. Nørgaard, B. Busse, R. Montoro. – London: Bloomsbury, 2010. – 269 p.

Град Н.Я.

Киевский национальный лингвистический университет

ВИДЕОВЕРБАЛЬНИЙ ТЕКСТ КАК ОБЪЕКТ ВЕРБАЛЬНОЙ И НЕВЕРБАЛЬНОЙ КОММУНИКАЦИИ В СОВРЕМЕННЫХ МУЛЬТИМОДАЛЬНЫХ СТУДИЯХ

Аннотация

Статья посвящена проблеме определения таких понятий как модальность, модус, мультимодальность, видеовербальный текст в современных мультимодальных научных исследованиях. Рассматриваются вопросы толкования концепции модальности и ее разновидностей, мультимодального текста и его видов в отечественной и зарубежной парадигмах, видеовербального текста как объекта вербальной и невербальной коммуникации.

Ключевые слова: модальность, модус, мультимодальная стилистика, модальная лингвистика, эпистемологическая модальность, креолізований текст, відеовербальний текст.

Hrad N.Y.

Kyiv National Linguistic University

VISUAL AND VERBAL TEXT AS AN OBJECT OF VERBAL AND NON-VERBAL COMMUNICATION IN MODERN MULTIMODAL STUDIOS

Summary

The article deals with the problem of defining such concepts as modality, mode, multimodality, visual and verbal text in modern multimodal researches. It highlights views on the determination of the concept of modality and its varieties, and the types of multimodal text in domestic and foreign paradigms, visual and verbal text as the object of verbal and non-verbal communication.

Keywords: modality, mode, multimodal stylistics, modal linguistics, epistemological modality, multimodal text, visual and verbal text.

УДК 811.11-112:26

TEACHING ENGLISH LEXICOLOGY: CURRENT PROBLEMS

Zhornokui U.V.

National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine

The article deals with the topical issues in the teaching of English lexicology. The study of the analyzed question arises to be not only the need of time in the context of the mentioned subject, but also emphasizes the topicality of methodology, especially in conditions of the deepening of interdisciplinary connections and continuous dynamic replenishment of the vocabulary. Awareness and consideration of mental peculiarities of residents who use certain language will help the students to overcome the problem of lack of knowledge systematization, because understanding of lexical and semantic relationships is not only necessary but essential for understanding the structure of peculiar language and avoidance of possible misunderstandings and mistakes in the process of translation and interpretation. Taking into consideration synergetical approach, we should also include new topics into the course of Modern English Lexicology, namely those themes and questions associated with gender marked lexis and outlining other concepts of its study except binary relations in the language.

Keywords: communicative situation, English lexicology, hierarchy, marker, ethnic and mental features, dictionary, phraseology.

«Which natural gift would you most like to possess?»

The ability to master other languages
(which would have hugely enhanced
the scope of these answers).

How would you like to die? Fully conscious,
and either fighting or reciting (or fooling around).

What do you most dislike about your appearance?»

The way in which it makes
former admirers search for neutral words»

(Christopher Hitchens)

The relevance of the study. Vocabulary continuously reflects the systemic relationships that exist in the objective world. Due to the dynamic development of society there are many changes which occur in the lexical-semantic system. In order to name new realities and concepts not only new words appear, but also the already existing connotations expand or tokens acquire completely new ones. All these changes happen to satisfy the communication needs of society and its residents. The process of the students' learning of the vocabulary is often quite arbitrary and optional, that is not a favourable factor in its assimilation. That is why the main objective, which should be aimed by lexicology lecturers themselves, is the systematization of lexical material in order to increase the productivity of student's knowledge and its performance. As a result we begin to deal with the new demands towards the professional training of students in higher studying establishments. Students have to gain the necessary linguistic knowledge, and also they have to learn to use them

seamlessly in their own speech that will primarily serve for the formation of speech skills. Professional training is carried out during the teaching of all linguistic disciplines, but the course of Modern Lexicology has a special place in this process.

The analysed problem is an integral and essential part of Modern Methodology of Teaching English (MMTE) in higher establishments and is intimately connected with the productivity and quality of students' learning in the framework of other major linguistic disciplines, and therefore has a direct practical orientation. **The purpose of our research work** is to analyse the modern English language (ME) teaching (based on the study of lexicology and phraseology) on the current stage and to define actual problems, that arise in university methodology, and to provide their possible solutions.

Analysis of the recent research works. Analysis of problems in teaching lexicology of ME was provided by many prominent researchers that is, in fact, due to the dynamic processes in the language reflected in every new word or its meaning. Among the works discussing this topic we should outline the works of our native lexicologists such as G. B. Antrushyna, V. D. Arakin, V. B. Arnold, L. G. Verba etc, and of British scholars as I. Vozer Spoon, K. Kay, J. Lee and others. It was observed that there is a tendency in increasing amount of works devoted to the problems in the teaching of comparative lexicology, as the popularity of the latter increased significantly in the last decade (for example, results of the research works included in the book by I. V. Korunets'). Many spe-